

Bilaga 7

Utredningar och rapporter

I denna bilaga redogör vi för vårt urval av utredningar och rapporter som har publicerats under 2018 och som tar upp principiella eller på annat sätt viktiga aspekter av statens styrning av kommuner och landsting eller dess konsekvenser. Totalt ingår 61 utredningar, skrivelser och rapporter, där en myndighetsrapport från Statskontoret gäller alla departement och därför inte ingår i tabellen (tabell 7.1).

Tabell 7.1 Utredningar och rapporter under 2017 som tar upp principiella aspekter av statens styrning av kommuner och landsting (per departement och typ av utredning).

Departement	Statens offentliga utredningar (SOU)	Skrivelser/Ds /PM från RK	Myndighetsutredningar	Totalt
Arbetsmarknad	1	-	2	3
Finans	6	2	6	14
Justitie	5	1	1	7
Kultur	2	-	2	4
Miljö- & energi	1	1	1	3
Näring	6	1	5	12
Social	5	1	4	10
Utbildning	5	1	1	7
Totalt	31	7	22	60

Kommentar: Statskontorets rapport om strategier och handlingsplaner i skriftserien "Om offentlig sektor" ingår inte i tabellen. RK=Regeringskansliet.

I tabellerna nedan ger vi kortfattade beskrivningar av de olika utredningarna och dess påverkan på kommuner och landsting. Tabell 7.2 redovisar statens offentliga utredningar (SOU), tabell 7.3 redovisar skrivelser från Regeringskansliet och tabell 7.4 redovisar utredningar från myndigheter.

Tabell 7.2 Utredningar från kommittéväsendet under 2018 som tar upp viktiga aspekter av statens styrning eller dess konsekvenser.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Framtidens biobanker, SOU 2018:4 (S)	Ett nationellt biobanksregister införs. Det införs även nya/förändrade regler och krav på spårbarhet. IVO blir tillsynsmyndighet.
Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå, SOU 2018:10 (Fi)	"Region" blir ny beteckning på landstingen. Vissa nya regler kring ändringar av kommun- och landstingsindelningar som innebär att mer hänsyn ska tas till berörda kommuner samt till befolkningen.
Bidragsbrott och underrättelseskylldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen –	Flera förslag för att skärpa lagstiftningen kring bidragsbrott. Förslagen innebär bl.a. att kommunerna blir skyldiga att lämna underrättelser enligt lagen om underrättelseskylldighet.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
en utvärdering, SOU 2018:14 (Fi)	
Vägen till självkörande fordon, SOU 2018:16 (N)	Utredningen vill skapa bättre rättsliga förutsättningar för självkörande fordon inom flera områden. Förslagen medför nya förhållanden för kommunernas samhällsplanering och väghållning både på kort och lång sikt. Förslagen kan även innebära nya skyldigheter att förse trafikförfattningar med koordinater.
Med undervisningsskicklighet i centrum – ett ramverk för lärares och rektorers professionella utveckling, SOU 2018:17 (U)	Utredningen föreslår inrättandet av ett professionsprogram för lärare och rektorer genom justeringar av flera befintliga statliga insatser. Utredningen berör bl.a. lärarlönelyftet, karriärstegsreformen och lärarutbildningarna.
Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring, SOU 2018:19 (U)	Utredningen föreslår att skolhuvudmännen ska ha en tydlig och varaktig ingång för samverkan kring praktisk forskning hos lärosätena, få ett stöd för att kunna integrera resultaten i sitt förbättringsarbete och att tid måste frigöras för att kunna samverka kring detta. Skolhuvudmännens ansvar för den praktiska forskningen föreslås preciseras i skollagen.
Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande, SOU 2018:22 (A)	Utredningen föreslår att staten ska inrätta ankomstcenter för asylsökande. Samtliga kommuner föreslås dela på ansvaret att erbjuda boende och tidiga insatser efter vistelsen i ankomstcentren. Möjligheten till eget boende (EBO) ska begränsas. Utredningen föreslår också ett nytt ersättningssystem till kommunerna som begränsar antalet ersättningar till det mest väsentliga och som nästan uteslutande ska bygga på utbetalningar av schablonersättningar utan ansökan från kommunerna. Samtidigt föreslås det att en ny ersättning införs till kommunerna för att klara en snabb uppgång av antalet ensamkommande barn. Asylsökande som inte beviljas uppehållstillstånd ska bo i ett avresecenter.
Konstnär – oavsett villkor?, SOU 2018:23 (K)	Utredningen ger bl.a. grundprinciper för en ny konstnärspolitik, föreslår ett residensprogram samt ökade satsningar på offentlig konst. Kommuner och landsting berörs då de är ansvariga för kulturutvecklingen på lokal nivå samt i egenskap av huvudmän, arbetsgivare, uppdragsgivare och bidragsgivare.
Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering, SOU 2018:25 (Fi)	Förslag på ändringar i hindrande och hämmande lagstiftning för förvaltningens digitalisering. Dessa berör bl.a. öppenhet kring algoritmer som påverkat handläggning eller myndighetsutövning och vilka datakällor som används. Förvaltningslagen föreslås också skärpas när det gäller krav på digital tillgänglighet samt att digitala kanaler ska vara huvudregel för ärendemottagning och kommunikation med allmänheten. En myndighet ska få i uppdrag att lämna föreskrifter på detta område.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Vägar till hållbara vattentjänster, SOU 2018:34 (M)	Förslag på att göra kommunernas tillämpning av vattentjänstlagen flexiblere och kommunernas tillsynsarbete av små avlopp effektivare. Utredningen föreslår att Havs- och vattenmyndigheten få ansvar att vägleda länsstyrelserna i deras tillsyn av kommunerna. Vidare ska kommunerna ta fram en långsiktig plan för hur försörjning av vattentjänster ska ske och att det ska upprättas en avloppsdeklaration för små avloppsanläggningar som fastighetsägaren ska skicka in till kommunerna.
Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar, SOU 2018:35 (N)	Förslag på en ny lag om bostadsförsörjning som reglerar Boverkets, länsstyrelsernas, regionernas/landstingens och kommunernas roller och uppgifter för att skapa en samsyn vad bostadsbristen består i och hur den ska lösas. Regionerna föreslås få nya uppgifter, bl.a. att ordna årliga dialogmöten. Länsstyrelserna ska även sträva efter att sluta avtal med kommunerna om statlig medfinansiering av insatser mot bostadsbristen.
Att bryta ett våldsamt beteende, SOU 2018:37 (S)	Förslag på hur det återfallsförebyggande arbetet för män som utsätter närstående för våld kan stärkas och förbättras. Utredningen föreslår att Socialtjänstens ansvar att erbjuda stöd utvidgas till att även tillhandahålla insatser till personer som utsatt närstående för våld. Vidare föreslår utredningen att Socialstyrelsen inrättar ett centrum för samordning och kunskapsutveckling.
God och nära vård – en primärvårdsreform (delbetänkande), SOU 2018:39 (S)	Färdplanen och målbilden för hälso- och sjukvårdssystemets omstrukturering fördjupas. Förslag på nationella samråd om genomförandet av färdplanen t.o.m. 2027. Landstingen ska rapportera in uppgifter från utförare inom primärvården för att öka möjligheterna till nationell uppföljning. För att tillgodose målet om en fast läkarkontakt i primärvården till hela befolkning föreslås att staten ska finansiera 1 250 specialiseringstjänster i allmänmedicin under åren 2019–2027.
Statliga skolmyndigheter – för elever och barn i en bättre skola, SOU 2018:41 (U)	Förslag på en förändrad myndighetsstruktur inom skolområdet. Skolmyndigheten och Institutet för professioner i skolväsendet föreslås bli nya myndigheter och Skolverket, Skolinspektionen och Specialpedagogiska skolmyndigheten läggs ner. Dessutom föreslås att några kommuner ska bli huvudmän för specialskolorna.
Möjligt, tillåtet och tillgängligt – förslag till enklare och flexiblere upphandlingsregler och vissa regler om överprövningsmål, SOU 2018:44 (Fi)	Förslag på förenklade regler för upphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster samt utökade möjligheter till direktupphandling av sådana tjänster. Dessutom föreslås ansökningsavgifter och processkostnadsansvar i överprövningsmål av upphandlingar.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
En utvecklad översiktsplanering – att underlätta efterföljande planering och kommunal reglering av upplåtelseformen, SOU 2018:46 (N)	Förslag på att kommunerna ska ta fram en planeringsstrategi senast 15 månader efter ett ordinarie val där fullmäktige ska ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen och till översiktsplanens aktualitet. Staten bör även ta fram föreskrifter om standarder för utformning av digitala översiktsplaner. Kommunerna bör också få större möjligheter att säkerställa att det byggs hyresrätter i samband med att kommunal mark överläts och förhindra senare ombildningar från hyresrätt till någon annan upplåtelseform.
Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn, SOU 2018:47/48 (Fi)	Förslag på sju vägledande principer som bör genomsyra alla delar av styrning och ledning. För att uppnå en mer tillitsbaserad styrning föreslås bland annat att regeringen ska utforma en nationell konsultationsordning för verksamheterna inom välfärdssektorn, att regeringen som huvudprincip ska använda sig av generella statsbidrag och att tillsynen ska variera mellan kontroll och utveckling, beroende på behov och situation.
En effektivare kommunal räddningstjänst, SOU 2018:54 (Ju)	Utredningen föreslår att både statens och kommunernas styrning ska stärkas. Exempelvis behöver de nationella målen bli mer konkreta för att ge bättre vägledning åt kommunerna och endast MSB (inte tillsammans med länsstyrelserna) ska utöva tillsyn och ge stöd till kommunerna. Kommunerna får bl.a. fler krav på innehållet i sina handlingsprogram och ett krav på att ha en ständig upprätthållen övergripande ledning (i praktiken krav på någon form av samverkan). Dessutom bör det införas ett behörighetskrav för räddningschefer.
Styrning och vårdkonsumtion ur ett jämlikhetsperspektiv (delbetänkande), SOU 2018:55 (S)	Olika grupper (t.ex. socioekonomi, kön, stad/landsbygd) konsumerar vård olika. Staten har ofta en oklar roll i styrningen av vården och styr dessutom på olika sätt direkt mot den professionella nivån. Landstingen kan agera mer gemensamt och ta ett större gemensamt nationellt ansvar för hälso- och sjukvården.
Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället, SOU 2018:57 (K)	Förslag på åtgärder inom vissa områden med ytterligare utvecklingspotential för att främja läsandet. Det handlar bland annat om att inrätta ett läsråd med olika aktörer, verksamhetsbidrag till läsfrämjande aktörer, fritidshemmen ska stimulera elevernas läsning, frågan om bemannade skolbibliotek ska utredas och att Kulturrådet ska genomföra ytterligare insatser för att stärka vuxnas läsning.
Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning, SOU 2018:58 (N)	Förslag på en ny lag med syfte att åstadkomma en effektiv samordning av särskilda persontransporter (t.ex. färdtjänst och skolskjuts). Lagen ska bl.a. innehålla krav på att varje län ska ha ett forum för samråd mellan företrädare för olika intressenter. Huvudmannen ska genom ett systematiskt kvalitetsarbete säkerställa kvaliteten i verksamheten. Dessutom införs en möjlighet för kommuner att överlåta rätten att besluta om skolskjuts till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism, SOU 2018:65 (Ju)	Förslag på utökade möjligheter till informationsdelning mellan socialtjänsten och Polismyndigheten/Säkerhetspolisen. Polisen får utökade möjligheter att lämna ut uppgifter till socialtjänsten om bl.a. vuxnas kopplingar till våldsbejakande extremism och terrorism. Socialtjänsten får samtidigt utökade möjligheter att lämna uppgifter till polisen vid misstankar om begångna terroristbrott.
Ett snabbare bostadsbyggande, SOU 2018:67 (N)	Utredningen föreslår att den lagreglerade genomförandetiden för en detaljplan ändras till 3–15 år i stället för 5–15 år, vilket innebär att det ska finnas möjlighet till en kortare genomförandetid. Kommunerna får även ökade möjligheter att ställa krav på byggherrar samt möjlighet att lösa in mark för allmänna platser och allmänna anläggningar (t.ex. skolor) utan ersättning.
Nya regler om faderskap och föräldraskap, SOU 2018:68 (Ju)	Förslag på att faderskap eller föräldraskap kan bekräftas elektroniskt och att det då inte behövs något godkännande av socialnämnden. Rättsgenetiska undersökningar som socialnämnden tar initiativ till för att utreda faderskap ska utföras av Rättsmedicinalverket och belasta statsbudgeten (inte den kommunala budgeten).
Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet, SOU 2018:69 (Ju)	Förslag på att ett utreseförbud för barn som kan tänkas föras utomlands i syfte att ingå äktenskap m.m. införs i lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga. Socialtjänsterna får nya arbetsuppgifter i form av handläggningen av utredningar och ansökningar om utreseförbud.
En andra och en annan chans – ett komvux i tiden, SOU 2018:71 (U)	Förslagen innebär bland annat nya urvalsregler, en förenklad betygsskala, en mer flexibel högskoleförberedande examen, att betygsrätt blir krav för överlämnade av uppgifter inom komvux på entreprenad, särskild utbildning för vuxna (särvox) upphör som egen skolform samt ett krav på samverkansavtal mellan kommuner som tillsammans söker statsbidrag för regionalt yrkesvux.
Lite mer lika – översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting, SOU 2018:74 (Fi)	Förslag till förändringarna i kostnadsutjämningen som innebär relativt stora ekonomiska effekter. Detta förklaras främst av uppdateringar av siffermaterialet som ligger till grund för vissa beräkningar samt av att socioekonomiska förhållanden och glesbebyggelse får ökad tonvikt i utjämningen.
Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter, SOU 2018:77 (U)	Förslag på förtydliganden och förstärkningar i bestämmelserna som styr hälso- och sjukvården. Exempelvis införs bestämmelser om att vården ska utföras av personal som har kompetens för arbetsuppgiften, att verksamhetsutvecklingen särskilt ska gälla kompetensförsörjning av vissa kategorier av sjuksköterskor samt krav på att personalen ska fortbildas. Dessutom bör det inrättas ett råd inom Regeringskansliet för strategiska frågor om samverkan mellan staten och huvudmännen.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Samspel för hälsa – Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring, SOU 2018:80 (S)	Utredningen vill skapa en förbättrad samordning mellan hälso- och sjukvården och sjukförsäkringen. En ny lag om finansiell samordning föreslås samt omkring 1 miljard kronor årligen i statligt stöd till landstingen för att samarbeta kring minskad sjukfrånvaro. Detta föreslås ersätta nuvarande "miljardenöverenskommelserna" mellan staten och SKL och därmed ge landstingen längre framförhållning och mindre administrativ belastning.
Kompletteringar till den nya säkerhetsskyddslagen, SOU 2018:82 (Ju)	Utredningen föreslår bl.a. att utkontrakteringar, upplåtelser och överlåtelser i särskilda fall ska kunna förbjudas om de är olämpliga från säkerhetsskyddssynpunkt. Detta gäller oavsett i vilken form som verksamheten bedrivs och kommer därför att träffa verksamhetsutövare i kommuner och landsting. För kommuner och landsting skulle säkerhetskänslig verksamhet t.ex. kunna vara verksamhet kopplat till räddningstjänst, civilt försvar och sjukvård.
Lån och garantier för fler bostäder, SOU 2018:108 (N)	De statliga kreditgarantierna för lån till bostadsbyggande vässas och breddas, inom ramen för nuvarande självfinansieringsprincip. Ett nytt statligt topplån införs. Utredningen föreslår också bl.a. en statlig hyresförlustgaranti samt ett statsbidrag för att täcka budgeterade utgifter under projekteringsskedet för mindre aktörer/på svagare marknader. Vissa andra bidrag tas bort.

Tabell 7.3 Skrivelser från Regeringskansliet under 2018 som tar upp viktiga aspekter av statens styrning eller dess konsekvenser

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Ny lag om koordineringsinsatser, Ds 2018:5 (S)	Promemorian innehåller förslag till en ny lag om koordineringsinsatser för vissa patienter för att främja återgång till arbetslivet. De handlar om en ny permanent skyldighet för landstingen att erbjuda individuellt stöd samt en lag om att landstingen ska erbjuda koordineringsinsatser för patienter som behöver.
Brott mot förtroendevalda, Ds 2018:29 (Ju)	Förslag på skärpt reglering för brott mot förtroendevalda. Vid bedömning av en gärnings straffvärde ska domstolen särskilt ta hänsyn till om brottet begåtts mot en person eller närstående på grund av sitt förtroendeuppdrag i stat, kommun eller landsting.
Vissa farleds- och hamnfrågor, N2017/03200/SUBT (N)	En ny EU-förordning om hamntjänster är på gång. Promemorian föreslår kompletterande svensk lag. Förslaget har inga stora konsekvenser för kommunerna, men kan på längre sikt leda till en diskussion om utvecklingen av kostnadsansvaret för farleds- och hamninfrastruktur.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering, Fi2018/00130/K (Fi)	Promemorian föreslår vissa ändringar och kompletteringar till ett tidigare förslag om att begränsa vinster i välfärden. Det handlar om hur stora rörelseresultat som tillåts samt att kraven för tillstånd ska bli lägre för idéburna organisationer. De nya förslagen skulle kunna minska risken att aktörer lägger ner sin verksamhet eller lämnar sektorn, vilket minskar behovet av beredskap för att överta verksamhet hos kommuner och landsting.
En ny inriktning för beskattning av tung lastbilstrafik, Fi2018/01103/S2 (Fi)	Promemorian lägger fram förslag kring den tänkta vägsplitage-skatten för tunga lastbilar. Skatten ska bl.a. differentieras geografiskt och beroende på typ av väg för att skatten inte ska få för stora negativa regionalekonomiska konsekvenser. Promemorian innehåller inget konkret förslag på utformning.
Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaret, M2018/00852/R (M)	Nya krav från år 2025 om att samla in förpackningsavfall från i stort sett alla bostadsfastigheter samt i välbesökta utemiljöer. Utformningen av insamlingssystemen ska föregås av samråd med kommunerna (som tidigare), men kraven på servicegrad blir tydligare. Ett bättre insamlingssystem gör antagligen att mängden restavfall som kommunen måste ta hand om minskar. Tidigare investeringar och befintlig kommunal infrastruktur kommer påverkas.
En sexårig utbildning till läkar-examen, U2018/02704/UH (U)	Förslag på att läkarutbildningen förlängs med en termin till sammanlagt sex år och att examensbeskrivningens mål justeras. Förändringarna påverkar den del av utbildningen av läkare som landstingen medverkar i (den verksamhetsintegrerade utbildningen) samt personalförsörjningen.

Tabell 7.4 Utredningar eller rapporter från myndigheter under 2018 som tar upp viktiga aspekter av statens styrning eller dess konsekvenser

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Livsmedels- och läkemedelsförsörjning – samhällets säkerhet och viktiga samhällsfunktioner, Riksrevisionen 2018:6 (Ju)	Regeringen bör bl.a. klargöra mål, krav och ansvar. Livsmedelsverket, Socialstyrelsen och MSB bör säkerställa en ökad samverkan, uppföljning och kunskapsinhämtning inom området på ett mer samlat och systematiskt sätt.
Räkenskapssammandraget som underlag för kommunjämförelser – är kostnadsmåtten tillförlitliga? Riksrevisionen 2018:7 (Fi)	För att skapa mer jämförbara uppgifter bör SCB se över sitt stöd om hur overheadkostnader ska fördelas i Räkenskapsammandraget (RS). Fördelningsprincipen ska vara tydlig och transparent oavsett på vilken organisatorisk nivå overheadkostnaderna uppstår och oavsett i vilken driftsform verksamheten drivs. Exempelvis kan fördelningen av overheadkostnaderna i RS påverka utfallet i LSS-utjämnningen.
Den kommunala finansieringsprincipen – tillämpas den ändamålsenligt? Riksrevisionen 2018:8 (Fi, m.fl.)	I flera delar har finansieringsprincipen inte tillämpats som det var tänkt i de tre granskade reformerna. Beredningen och redovisningen brister, bl.a. begränsat stöd till statliga utredningar, uteblivna överläggningar med SKL samt att olika anta-

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
	ganden och vilka statistiska källor som använts inte har redovisats tydligt.
Bedömning av arbetsförmåga vid psykisk ohälsa – en process med stora utmaningar, Riksrevisionen 2018:11 (S)	Kraven och förväntningarna som ställs på läkarna behöver förtydligas. Läkarna har bl.a. svårigheter att fylla i läkarintygen så en klar koppling mellan diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning (DFA-kedjan) framgår. Ett regeringsuppdrag till Socialstyrelsen och Försäkringskassan bör kompletteras med att Försäkringskassans modell för försäkringsmedicinsk analys när det gäller psykiatriska diagnoser ses över.
Räkenskapssammandraget – är resultat- och balansräkningen tillförlitlig? Riksrevisionen 2018:23 (Fi)	Överensstämmelsen mellan årsredovisningarna och Räkenskapssammandraget är inte tillfredsställande. Vissa poster skiljer sig så pass mycket att det kan få negativa effekter för användarna av uppgifterna. SCB bör regelbundet validera överensstämmelsen. Revisorsintyg kan vara en lämplig åtgärd.
Oklara effekter av investeringsstödet till byggande av särskilt boende för äldre, Riksrevisionen 2018:24 (S)	Stödet är inte ändamålsenligt utformat utifrån tillgänglig kunskap. Effekterna av stödet är dessutom oklara. Regeringen bör överväga att tillföra ett mer allmänt ekonomiskt stöd till äldreomsorgen eftersom det framför allt är driften som behöver stödjas och för att kommunerna har valt olika strategier för att organisera äldreomsorgen.
Landsbygdsprogrammet 2014–2020 – utformning och genomförande, Riksrevisionen 2018:26 (N)	Regeringen har beslutat om många olika åtgärder (stöd och ersättningar) inom flera områden, vilket har medfört till ökade administrativa kostnader och försenade utbetalningar av stöd. Regeringen bör inför nästa programperiod välja ut några prioriterade åtgärder och områden utifrån en analys av vilka konsekvenser olika val kan få.
Långsiktiga effekter av utökade valmöjligheter till gymnasieskolan – från närhetsprincip till betygsprincip, Riksrevisionen 2018:28 (U)	De utökade möjligheterna att välja gymnasieskola har haft små men positiva effekter på elevernas framtida inkomster och utbildningsnivå. Barn födda utomlands eller med föräldrar födda utomlands har inte påverkats på samma sätt som barn i andra grupper. Därför viktigt att se till att alla skolor håller hög kvalitet samt att alla elever får det stöd och den information de behöver.
Den offentliga förvaltningens arbete med att tillgängliggöra offentlig information, Statskontoret 2018:2 (Fi)	Relativt många kommuner och landsting saknar kunskap om relevant lagstiftning, har inte vidtagit några särskilda åtgärder och uppvisar lågt engagemang. Detta beror bl.a. på resursbrist och svårigheter att identifiera den relevanta informationen.
Sammanställning av kunskap om utomeuropeiskt födda kvinnor som står utanför arbetskraften. Slutrapport, Statskontoret 2018:3 (A)	Kommunerna genomför flera stödinsatser för att inkludera utomeuropeiska kvinnor i arbetskraften. Men kvinnornas deltagande i svenskundervisning och samhällsorientering kan öka.
Strategier och handlingsplaner. Ett sätt för regeringen att styra? Statskontoret, Om Offentlig Sektor 33	Inriktningsdokumenten handlar relativt ofta om näringslivsfrågor och sociala frågor. De kan bidra till en bättre styrning genom att bland annat skapa överblick och beskriva sambanden mellan olika åtgärder och aktörer. Regeringen bör använda inriktningsdokument i begränsad omfattning för de mest

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
	prioriterade frågorna samt undvika abstrakta och svepande inriktningsdokument.
Bättre stöd med kommunal medverkan – hur myndigheter involverar medarbetare i kommuner och landsting när styr- och stödmaterial tas fram, Statskontoret 2018:11 (Fi)	Myndigheter med närhet till den kommunala nivån och praktiskt grundad erfarenhet bidrar starkt till att styr- och stödmaterial som tas fram uppfattas som mer värdefullt. Myndigheterna bör generellt involvera kommunala medarbetare i processen så tidigt som möjligt.
Utvärdering av styrningen av strategin för romsk inkludering, Statskontoret 2018:13 (K)	Insatserna har präglats av kort framförhållning och kortsiktigt perspektiv. Statsbidragen för lokal utvecklingsverksamhet har nått ett fåtal kommuner och få insatser har riktats till landstingen. Regeringen bör involvera fler kommuner och landsting i arbetet med strategin.
Uppföljnings- och utvärderings-systemet av kultursamverkansmodellen – en översyn, Statskontoret 2018:15 (K)	På en övergripande nivå är systemet rimligt utformat. Men det finns utrymme för förenklingar och förbättringar i systemet, bl.a. när det gäller mängden uppgifter och vilka uppgifter som samlas in.
Utvärdering av Delegationen för unga och nyanlända till arbete, Statskontoret 2018:21 (A)	Delegationen har bidragit till att öka samverkan mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen genom lokala överenskommelser. En orsak till detta är att delegationen kan fördela ut statsbidrag. Regeringen behöver efterfråga mer samverkan i sin reguljära styrning av Arbetsförmedlingen och i sina kontakter med företrädare för kommunerna.
Utvärdering av en samlad styrning med kunskap för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Slutrapport, Statskontoret 2018:23 (S)	Samverkan mellan myndigheterna i Rådet för styrning med kunskap och huvudmännen har fördjupats sedan starten, men kan förbättras. Det behövs en mer gemensam terminologi och klassificering av kunskapsprodukterna samt att personalen som arbetar i de berörda verksamheterna involveras på ett bättre sätt i arbetet med att ta fram kunskapsprodukterna.
Utvärdering av ett mer ändamålsenligt klagomålssystem. Delrapport och PM, Statskontoret 2018:26 & Dnr 2018/9-5	I rapporten bedömer Statskontoret att vårdgivare, patientnämnder och IVO överlag har infört det nya klagomålssystemet på ett bra sätt. Men det är ännu för tidigt att säga vilka effekter de nya bestämmelserna kommer att få. Statskontoret föreslår bl.a. att det ska vara obligatoriskt för vårdgivare inom tandvården att ha tillgång till ett godtagbart klagomålssystem.
Lovbefriade åtgärder, utvändiga ändringar och anmälan, Boverket 2018:17 (N)	Förslag som syftar till att göra det attraktivare att uppföra framför allt komplementbostadshus, att undanröja rättsliga brister av nuvarande reglering av de s.k. Attefallsåtgärderna och att göra det möjligt att utföra fler yttre ändringar utan krav på bygglov. Boverket föreslår bland annat att storleken på komplementbostadshus/komplementbyggnader ska öka, att byggnadsnämnden ska pröva i startbeskedet att vissa krav uppfylls, en rätt för grannar m.fl. att överklaga startbeskedet och en skyldighet för byggnadsnämnden att kungöra startbeskedet.
Förslag till nationella havsplaner, Havs- och vattenmyndigheten Dnr. 396-18 (M)	Havsplanerna är till för att visa hur havet ska användas hållbart, nu och i framtiden. Planerna är strategiska, med stora drag och få detaljer, och berör miljön och ekonomiska ramar vid hav och kust.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och landsting
Konkurrensen i livsmedelskedjan, Konkurrentverket Rapport 2018:4 (N)	Konkurrentverket föreslår att länsstyrelserna eller annan myndighet får i uppdrag att öka kommunernas kännedom om och användning av konkurrensbefrämjande grunder i planering och marktilldelning för bostäder och kommersiella lokaler. Det finns idag risk att kommunerna i sin planering väljer att ge de stora kedjorna tillgång till attraktiva butikslägen utan hänsyn till effektiv konkurrens.
Bättre konkurrens i bostadsbyggandet. En uppföljning av utvecklingen 2015–2018 samt en kartläggning av fortsatt utredningsbehov, Konkurrentverket Rapport 2018:7 (N)	Konkurrentverket har gjort en uppföljning av vad som hänt med konkurrensen inom bostadsbyggandet de senaste åren. De pekar bl.a. på den omfattande förekomsten av kommunala särkrav som särskilt besvärande för konkurrensen och föreslår att frågan utreds vidare. De visar också att antalet anbud i offentliga upphandlingar för allmännyttiga bostadsföretag har minskat och föreslår att även detta bör undersökas närmare.
Uppföljning av hur rekommendationer för budget och skuldrådgivning har använts i kommunerna, Konsumentverket Rapport 2018:11 (Fi)	Konsumentverket har gjort en uppföljning av hur kommunerna använder deras rekommendationer kring budget- och skuldrådgivning. Verksamheten har fått högre kvalitet men skillnaden mellan kommuner är fortfarande stor. Konsumentverket föreslår därför ytterligare åtgärder, bl.a. riktat stöd till små kommuner.
Förslag till ändringar avseende regleringen av marktkänster vid flygplatser, Transportstyrelsen TSL 2018-2921 (N)	Förslag på ändringar i marktkänstlagen och marktkänstförordningen för att reglerna i ett EU-direktiv inte har tillämpats korrekt i Sverige. Det föreslås bland annat att ett nytt tillsynssystem införs där Transportstyrelsen får ett utpekat tillsynsansvar och rätt att ta ut en avgift. Eftersom 29 flygplatser i Sverige bedrivs i kommunal regi eller av kommunala bolag innebär detta en statlig tillsyn över kommunal verksamhet.